DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)
12. maj 1989 *

I sag 246/87,

angående en anmodning, som Finanzgericht München i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

Continentale Produkten-Gesellschaft Erhardt-Renken GmbH & Co.

mod

Hauptzollamt München-West

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende gyldigheden af Kommissionens forordning (EØF) nr. 3453/81 af 2. december 1981 om indførelse af en midlertidig antidumpingtold på importen af visse typer garn af bomuld med oprindelse i Tyrkiet (EFT L 347, s. 19) og af Rådets forordning (EØF) nr. 789/82 af 2. april 1982 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af visse typer garn af bomuld, med oprindelse i Tyrkiet (EFT L 90, s. 1),

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden T. Koopmans, dommerne G. F. Mancini, C. N. Kakouris, F. A. Schockweiler og M. Diez de Velasco,

generaladvokat: M. Darmon
justitssekretær: ekspeditionssekretær D. Louterman

efter at der er indgivet indlæg af:

— Rådet for De Europæiske Fællesskaber ved H.-J. Lambers, direktør for Rådets Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget under skriftvekslingen og de mundtlige

* Processprog: tysk.

forhandlinger, og ved E. Stein, juridisk konsulent sammesteds, som befuldmægtiget under skriftvekslingen,

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved P. Gilsdorf, juridisk konsulent, som befuldmægtiget under skriftvekslingen, bistået af R. Wagner, der er tysk dommer, men stillet til Kommissionens rådighed i forbindelse med et udvekslingsprogram for tjenestemænd, som befuldmægtiget under skriftvekslingen og de mundtlige forhandlinger,

— den græske regering ved G. Kranidiotis, der er særlig udpeget som befuldmægtiget under skriftvekslingen for det græske Udenrigsministerium, og ved N. Frangakis, chef for Den Juridiske Tjeneste ved Grækenlands Faste Repræsentation ved De Europæiske Fællesskaber og E. Marinou, det græske Udenrigsministeriums Særlige Juridiske Tjeneste for De Europæiske Fællesskaber, som befuldmægtigede under de mundtlige forhandlinger,

på grundlag af retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 24. januar 1989,

og efter at generaladvokaten den 16. februar 1989 har fremsat forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse af 23. juli 1987, indgået til Domstolen den 13. august s.å., har Finanzgericht München i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende gyldigheden af Kommissionens forordning (EØF) nr. 3453/81 af 2. december 1981 om indførelse af en midlertidig antidumpingtold på importen af visse typer garn af bomuld med oprindelse i Tyrkiet (EFT L 347, s. 19) og af Rådets forordning (EØF) nr. 789/82 af 2. april 1982 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af visse typer garn af bomuld, med oprindelse i Tyrkiet (EFT L 90, s. 1).

Spørgsmålet er blevet rejst under en sag mellem selskabet Continentale Produkten-Gesellschaft Erhardt-Renken GmbH & Co., der importerer bomuldsgarn, sagsøgeren i hovedsagen, og Hauptzollamt München-West, sagsøgte i hovedsagen. Tvisten vedrører fire afgørelser om opkrævning af antidumpingtold af hhv. den 15., 20., 27. og 28. april 1982, som Hauptzollamt München-West traf i forbindelse med indførslen af fire sendinger bomuldsgarn med oprindelse i Tyrkiet mellem den 14. og 27. april 1982.

Sagsøgte i hovedsagen fastsatte ved de nævnte afgørelser en antidumpingtold på 12% af de indførte varers værdi.

Sagsøgeren i hovedsagen har for Finanzgericht Münchgen bestridt gyldigheden af forordningerne (EØF) nr. 3453/81 og (EØF) nr. 789/82, i henhold til hvilke antidumpingtolden var fastsat. Sagsøgeren har i det væsentlige gjort gældende, at forordningerne var udstedt i strid med visse bestemmelser i Rådets forordning (EØF) nr. 3017/79 af 20. december 1979 om beskyttelse mod dumpingimport eller subsidieret import fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (EFT L 339, s. 1, herefter benævnt »grundforordningen«).

Da Finanzgericht München fandt, at spørgsmålet om gyldigheden af Kommissionens forordning (EØF) nr. 3453/81 og Rådets forordning (EØF) nr. 789/82 rejste tvivl, udsatte den sagen på Domstolens besvarelse af følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er Kommissionens forordning (EØF) nr. 3453/81 af 2. december 1981 om indførelse af en midlertidig antidumpingtold på importen af visse typer af bomuld med oprindelse i Tyrkiet (EFT L 347, s. 19) og Rådets forordning (EØF) nr. 789/82 af 2. april 1982 om indførelse af endelig antidumpingtold på importen af visse typer garn af bomuld, med oprindelse i Tyrkiet (EFT L 90, s. 1) gyldige?«

Vedrørende hovedsagens retlige baggrund og faktiske omstændigheder, de relevante fællesskabsbestemmelser, retsforhandlingernes forløb og de skriftlige indlæg indgivet til Domstolen henvises i øvrigt til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

7 Det fremgår af forelæggelseskendelsen, at sagsøgeren bestred forordning (EØF) nr. 789/82's gyldighed først og fremmest under henvisning til, at på dens udstedelsestidspunkt var antidumpingsprocedurens tilladte varighed væsentligt overskredet i strid med grundforordningens artikel 7, stk. 9, der foreskriver, at antidumpingproceduren afsluttes »normalt inden for et år efter procedurens iværksættelse«, og dernæst under henvisning til, at sagsøgte ved denne fristoverskridelse skulle have angivet grundene til, at den normale frist ikke var blevet overholdt.

8 Det bemærkes hertil, at fristen i grundforordningens artikel 7, stk. 9, er vejledende, men ikke præceptiv. Dette fremgår såvel af bestemmelsens ordlyd, der anvender ordet »normalt«, som af selve antidumpingprocedurens karakter, hvis gennemførelse ikke kun afhænger af fællesskabsinstitutionerne. Det skal dog præciseres, at det følger af bestemmelsen, at antidumpingproceduren ikke må forlænges ud over et rimeligt tidsrum, der afhænger af de særlige forhold i den konkrete sag.

9 I hovedsagen var proceduren tilsyneladende længere end normalt, eftersom den varede 32 måneder. Det fremgår dog af sagen, at Kommissionen på grund af visse særlige omstændigheder ikke kunne afslutte undersøgelsen inden for fristen på et år. Dette beroede bl. a. på de politiske forhold og den devaluering, som fandt sted i Tyrkiet på daværende tidspunkt, de tyrkiske eksportørers utilstrækkelige samarbejde med fællesskabsinstitutionerne, de tidskrævende forhandlinger med den tyrkiske sammenslutning af tekstileksportører (herefter benævnt »TTEA«), som var nødvendige, fordi de tyrkiske eksportører selv havde anmodet om en forlængelse af undersøgelsesperioden, og Kommissionen havde imødekommet denne anmodning ved at indbefatte det sidste kvartal i 1981 i perioden, der oprindelig var fastlagt mellem den 1. januar og den 30. september 1981. Det bemærkes endvidere, at der i betragtningerne til forordning (EØF) nr. 789/82 tilstrækkeligt redegøres for alle disse forhold.

10 Når henses hertil bemærkes, at procedurens varighed, skønt denne var usædvanlig, ikke er en urimelig fristoverskridelse, hvorfor der ikke kan rejses tvivl om forordning (EØF) nr. 789/82's gyldighed.

Sagsøgeren i hovedsagen har endvidere gjort gældende, at de virksomheder, der var udvalgt dels med henblik på fastsættelsen af den normale værdi, dels med henblik på fastlæggelse af dumpingmargenen i henhold til grundforordningens artikel 2 B, stk. 3, ikke var repræsentative. Dette skulle særlig fremgå af, at Kommissionen havde måttet foretage visse særlige justeringer med hensyn til deres produktionsomkostninger.

I denne forbindelse skal det præciseres, som Kommissionen har anført, at ifølge betragtningerne til forordning (EØF) nr. 789/82 var de pågældende virksomheder blevet udvalgt, fordi de var repræsentative for så vidt angår eksport til fællesmarkedet og efter aftale med den tyrkiske sammenslutning af tekstileksportører og med klagerne. Det blev senere konstateret, at virksomhederne kun solgte begrænsede mængder af de pågældende varer på hjemmemarkedet, og at deres salg på det tyrkiske hjemmemarked ikke gjorde det muligt at fastlægge den normale værdi i henhold til artikel 2 B, stk. 3, litra a), i grundforordningen, dvs. på grundlag af den pris, der faktisk er betalt eller skal betales i normal handel på hjemmemarkedet. Da det ikke var muligt at foretage en holdbar sammenligning, blev beregningerne gennemført på basis af den beregnede værdi i henhold til grundforordningens artikel 2 B, stk. 3, litra b), dvs. på grundlag af de repræsentative virksomheders omkostninger. Følgelig findes der ikke grundlag for at drage gyldigheden af forordning (EØF) nr. 789/82 på dette punkt i tvivl.

Sagsøgeren i hovedsagen har dernæst gjort gældende, at der ikke foreligger en skade, der kan begrunde indførelsen af en antidumpingtold og at antidumpingtolden blev indført med det ene formål at beskytte Fællesskabets produktion.

Det bemærkes hertil, at der i betragtningerne til Rådets forordning (EØF) nr. 789/82 gøres detaljeret og beløbsmæssigt rede for den skade, som Fællesskabets industri havde lidt som følge af de pågældende indførsler. Betragtningerne til forordningen angiver præcist forhøjelsen, i absolutte tal og procenter, af de indførte mængder bomuldsgarn med oprindelse i Tyrkiet, nedgangen i Fællesskabets produktion, faldet i kapacitetsudnyttelsesgraden til under 65% i adskillige medlemsstater samt det betydelige fald i antallet af beskæftigede ved de virksomheder i Fællesskabet, der er berørt af produktionen af bomuldsgarn. Sagsøgeren i hovedsagen har ikke reelt bestridt, at oplysningerne er korrekte. Derfor kan gyldigheden af forordning (EØF) nr. 789/82 ikke på dette punkt drages i tvivl.

15 Sagsøgeren i hovedsagen har subsidiært endelig anført, at forordning (EØF) nr. 789/82 er delvis ugyldig, idet den har tilbagevirkende kraft med hensyn til kontrakter, der er indgået før og afsluttet efter dens ikrafttræden. Forordningen skulle således være ugyldig i det omfang, den ikke foreskriver en fuldstændig fritagelse for antidumpingtold for de indførsler, der er foretaget i henhold til »gamle kontrakter«. Sagsøgeren i hovedsagen har gjort gældende, at princippet om den berettigede forventning derfor er blevet tilsidesat.

16 Indledningsvis bemærkes, at en forordning, der indfører en endelig antidumpingtold, har en tilbagevirkende kraft i det omfang, den foreskriver, at den finder anvendelse på indførsler, der har fundet sted før datoen for dens offentiggørelse. Det bemærkes endvidere, at det følger af grundforordningens artikel 13, stk. 4, litra a), og bestemmelserne om indførelse af en midlertidig antidumpingtold, at indførelse af en endelig antidumpingtold med tilbagevirkende kraft i princippet ikke er tilladt, men dog bl. a. kan anvendes hvis den tilbagevirkende kraft gælder den periode, hvor en tidligere forordning om indførelse af en midlertidig antidumpingtold fandt anvendelse. I hovedsagen blev der ved forordning (EØF) nr. 3453/81 indført en midlertidig antidumpingtold på 16% med virkning fra 2. december 1981. Ved forordning (EØF) nr. 789/82 indførtes en endelig antidumpingtold med en lavere sats på 12%, men først med virkning fra 1. januar 1982, altså en dato, der ligger fire uger efter datoen for den midlertidige tolds indførelse. Der kan følgelig ikke være tale der ikke tale om en ulovlig tilbagevirkende kraft.

17 Med hensyn til det forhold, at forordningen ikke indeholder en særbestemmelse for indførsler gennemført i henhold til »gamle kontrakter«, bemærkes, at en sådan lakune ikke er i strid med princippet om den berettigede forventning. Da der nemlig verserede en antidumpingprocedure, vidste eller burde en fornuftig og velunderrettet erhvervsdrivende være klar over, at der kunne blive indført en antidumpingtold, og kunne derfor tage højde herfor ved indgåelsen af aftaler med leverandørerne. Følgelig findes de erhvervsdrivendes berettigede forventning ikke at være blevet tilsidesat.

18 På grundlag af det anførte må det konstateres, at gennemgangen af det stillede spørgsmål intet har frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af Rådets forordning (EØF) nr. 789/82 af 2. april 1982 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af visse typer af garn af bomuld, med oprindelse i Tyrkiet.

Den nationale ret har også forelagt spørgsmålet om gyldigheden af forordning (EØF) nr. 3453/81 om indførelse af en midlertidig antidumpingtold.

Det følger af grundforordningens artikel 11, at gyldighedsperioden for forordninger om indførelse af midlertidig told enten udløber efter en fastsat frist eller ved indførelsen af endelig told.

Det bemærkes endvidere, at artikel 2, i forordning (EØF) nr. 789/82 bestemmer følgende: »De beløb, for hvilke der er stillet sikkerhed i form af midlertidig told i henhold til forordning (EØF) nr. 3453/81, opkræves endeligt med op til størrelsen af den endelige told, dvs. 75% af den midlertidige told. Saldoen af disse beløb, dvs. 25% af den midlertidige told, frigives.« Artiklen bestemmer endvidere: »Hvad angår varer, der er overgået til fri omsætning før den 1. januar 1982, skal de beløb, der er stillet som sikkerhed i form af midlertidig antidumpingtold, dog frigives.«

Det fremgår heraf, at efter forordning (EØF) nr. 789/82's ikrafttræden, blev alle indførsler, som forordning (EØF) nr. 3453/81 fandt anvendelse på, enten fritaget for antidumpingtold eller undergivet forordning (EØF) nr. 789/82.

Under henvisning hertil og til, at der ikke er fremført nogen anbringender, der direkte vedrører forordning (EØF) nr. 3453/81, findes der ikke anledning til at behandle spørgsmålet om dennes gyldighed.

Sagens omkostninger

De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, Rådet for De Europæiske Fællesskaber og Den Hellenske Republiks regering, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale domstol, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt den af Finanzgericht München ved kendelse af 23. juli 1987, for ret:

Gennemgangen af det forelagte spørgsmål har intet frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af Rådets forordning (EØF) nr. 789/82 af 2. april 1982 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af visse typer af garn af bomuld, med oprindelse i Tyrkiet.

Koopmans Mancini

Kakouris Schockweiler Diez de Velasco

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 12. maj 1989.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

T. Koopmans
Formand for Sjette Afdeling